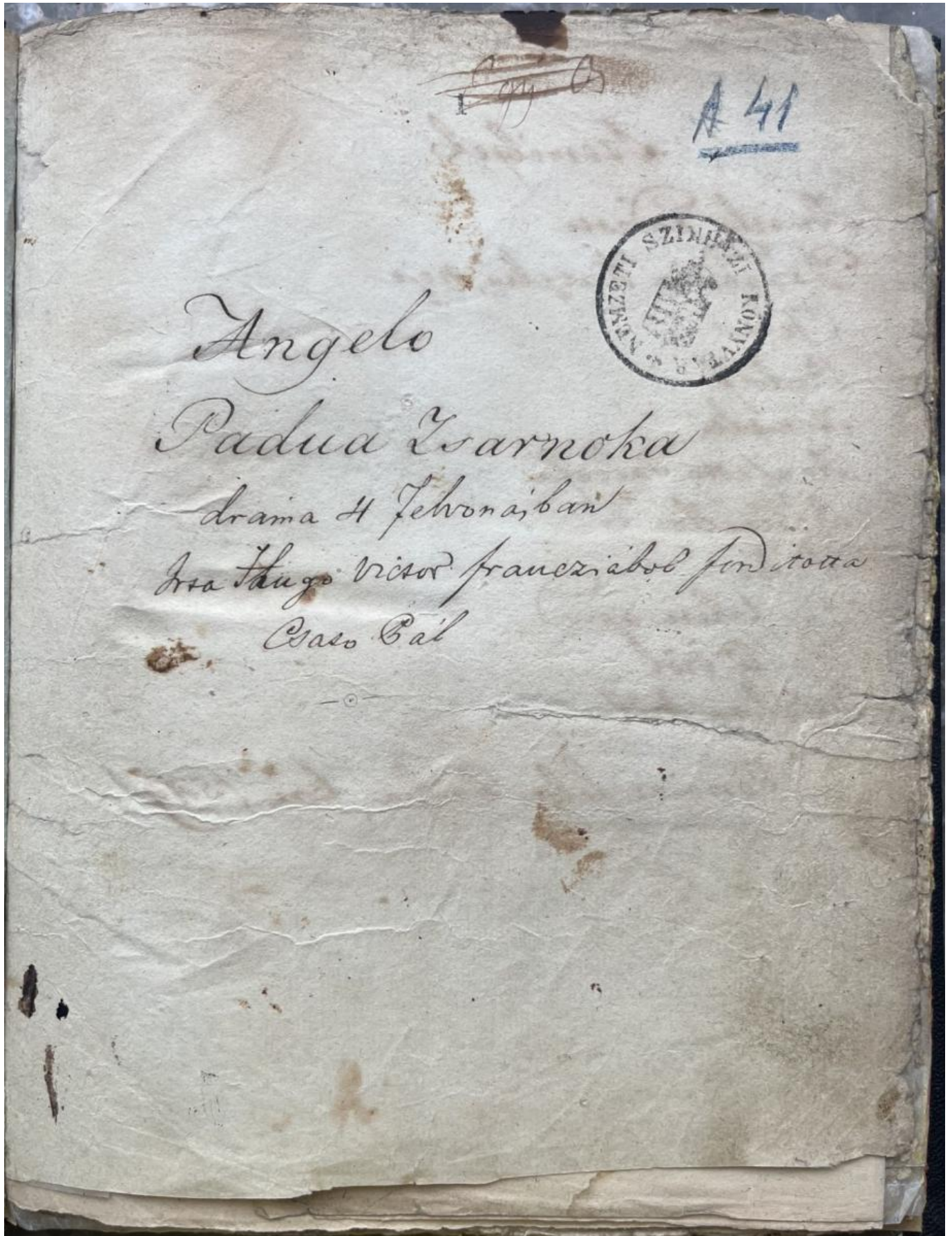

Műfordítás-konferencia az ELTE HTK Irodalomtudományi Intézetében

2025/10/15

A tudományos konferencián előadást tartott Patonai Anikó Ágnes, az Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti és Zeneműtárának munkatársa.

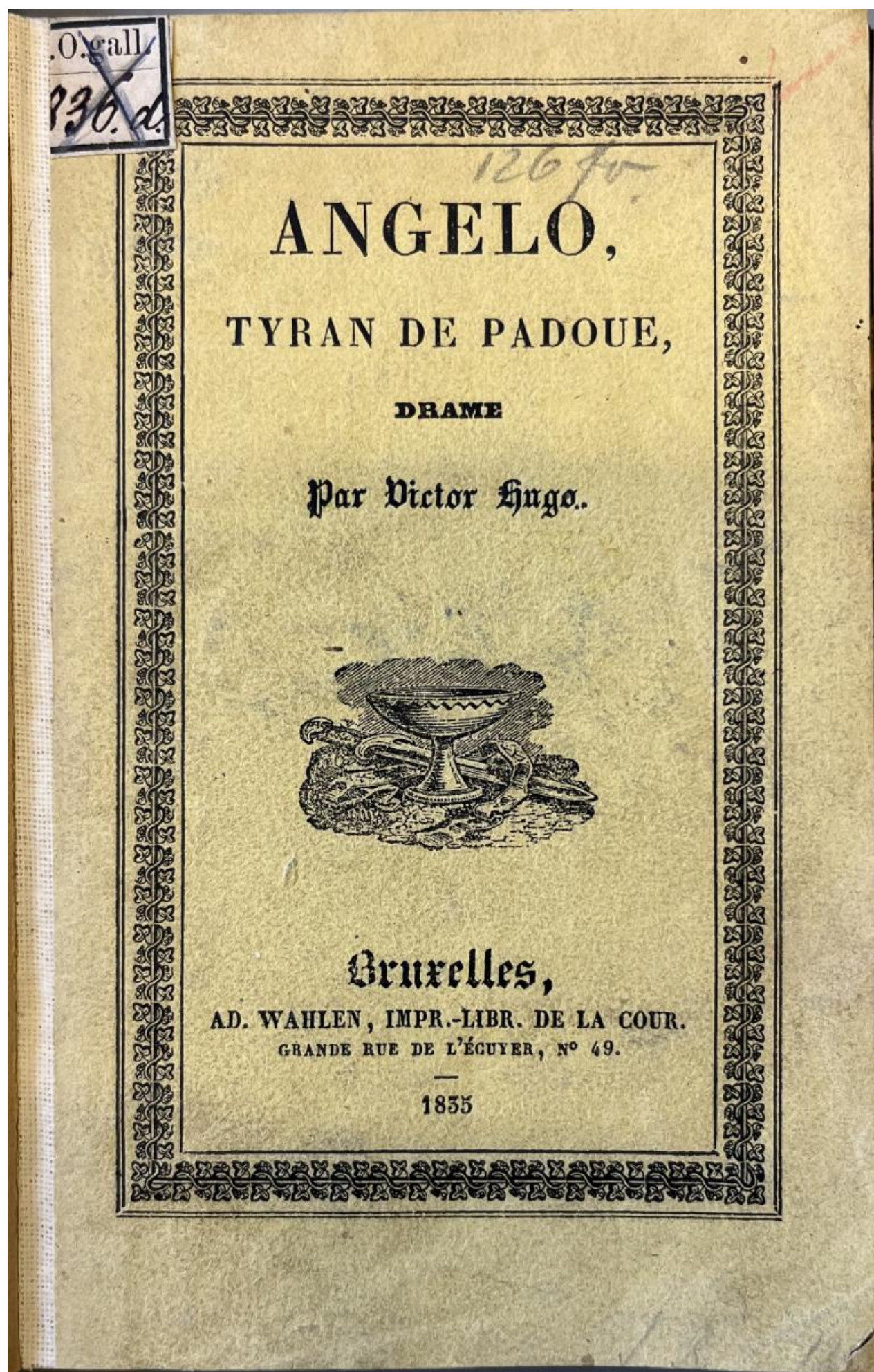

[1]

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem HTK Irodalomtudományi Kutatóintézete 2025. szeptember 24-25-én [tudományos konferenciát](#) [2] rendezett a Magyar Tudományos Akadémia fennállásának

200. évfordulója alkalmából *A mívelt nemzetek remek tollú és nagy hasznú íróinak fordítása: a műfordítás ösztönzése a Magyar Tudós Társaság első két évtizedének irodalmi programjában* címmel. A tanácskozás középpontjában a XIX. századi fordítói tevékenység és a Magyar Tudós Társaság nyelvművelő törekvései álltak.

Patonai Anikó Ágnes, az Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti és Zeneműtárának munkatársa *Eötvös József és Csató Pál Victor Hugo Angelo, Padua zsarnoka című drámájáról készült fordításairól* címmel tartott előadást a fordítások színpadi pályafutásáról, az OSZK-ban található vonatkozó dokumentumokról és a szövegek megítéléséről.

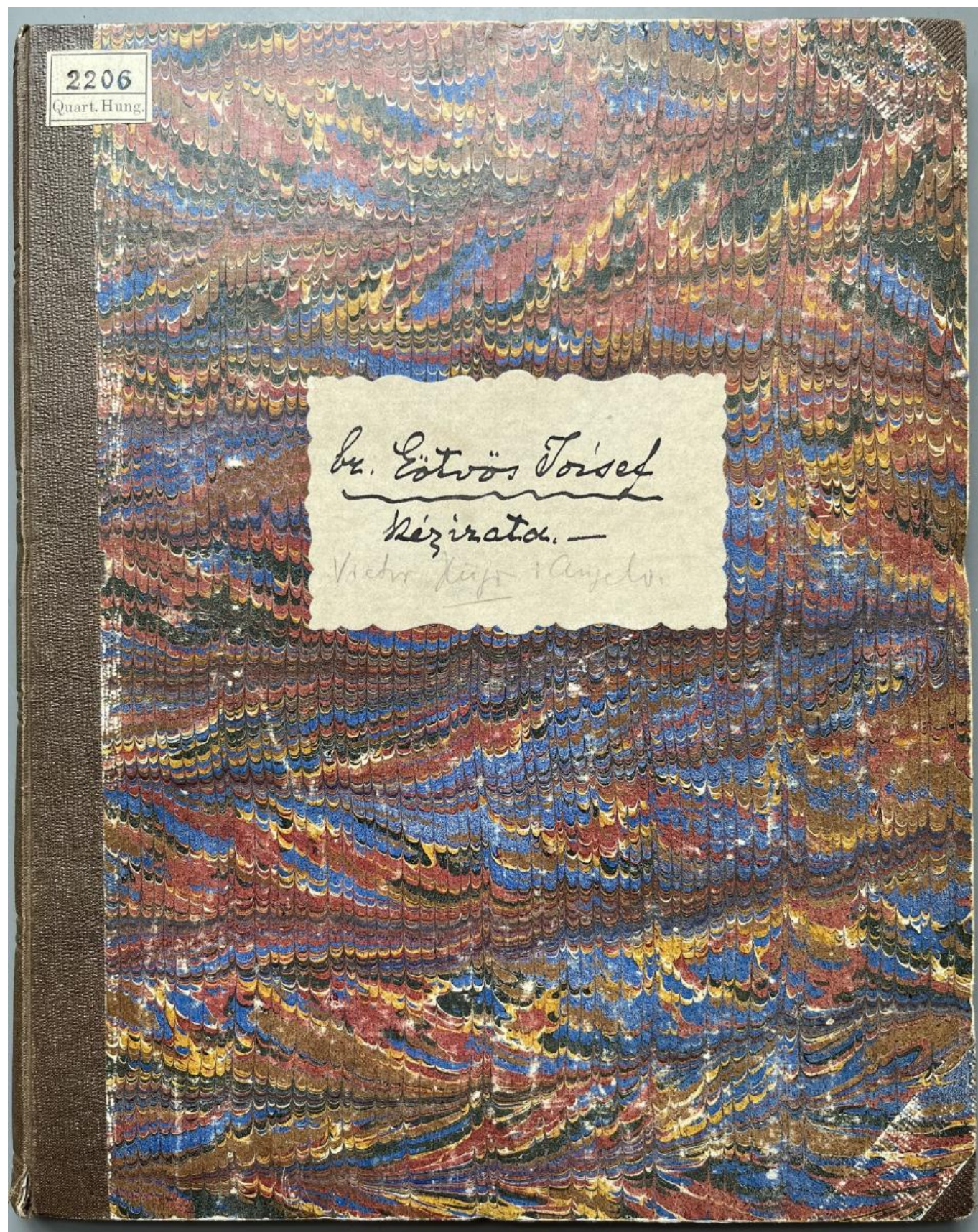

[3]

Victor Hugo *Angelo, Padua zsarnoka* című művének három magyar fordítása is színpadra került 1836-ban: Kiss János németből készült változatát Debrecenben mutatták be február 6-án, Eötvös József fordítását Miskolcon március 12-én, míg Csató Pálnak a Magyar Tudós Társaság támogatásával készült munkáját a budai Várszínházban április 18-án.

A korabeli kritika és a közönség mindhárom fordítást kedvezően fogadta. Eötvös szövegét főként vidéken használták, míg Csató Pál változatát többnyire Budán és Pesten: a Pesti Magyar (Nemzeti) Színház már 1837. augusztus 30-án műsorra tűzte, Tisbe szerepében Laborfalvi Rózával.

Victor Hugo *Angelo, Padua zsarnoka* című drámájának az OSZK Törzsgyűjteményében található 1835-ös, brüsszeli kiadású példánya valószínűleg Kölcsey Ferenc tulajdona volt.

[4]

Eötvös drámafordításának és az ahhoz írt előszónak autográf kézírata az OSZK Kézirattárában található, a Színháztörténeti és Zeneműtárban őrzött szövegkönyv Csató Pál Akadémiához benyújtott kéziratának másolata, amelybe a rengeteg javítás, áthúzás és betoldások mellett Bragadini Katalin szövegeit Eötvös fordításában is beragasztották.

A műfordítások készítése a nyelvművelés egyik alapjaként került be az Akadémia alapító okiratába, hiszen ezekkel elsősorban a magyar nyelv és kultúra gyakorlati használatát és terjesztését szolgálták, különösen az olyan, jelentős színpadi sikereket elérő darabok, mint amilyen Victor Hugo *Angelója* is volt.

2025/10/21 - 15:41

Source URL: <https://oszk.hu/en/node/7304>

Links:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/Angelo-Padua-zsarnoka-szovegkonyv_OSZK-NSZA-41.jpg
- [2] https://mta.hu/data/dokumentumok/i_osztaly/MTA200_m%C5%B1ford%C3%ADt%C3%A1s_konferencia_program.pdf
- [3] https://oszk.hu/sites/default/files/Victor-Hugo-Angelo_OSZK-54201.jpg
- [4] https://oszk.hu/sites/default/files/Eotvos-Jozsef-Angelo_OSZK-KT-Quart-Hung-2206.jpg
- [5] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [6] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>